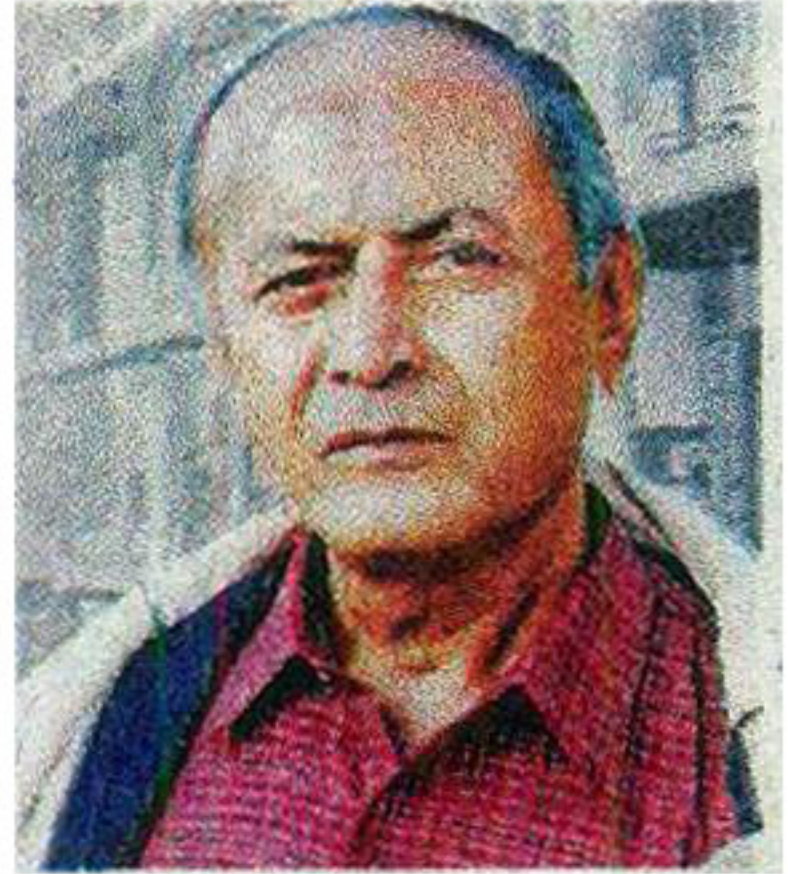

ગુજરાત વિશ્વકોશ ભવનમાં લેખક મિલન

નવગુજરાત સમય > અમદાવાદ: ગુજરાતી સાહિત્યના લઘ્વપ્રતિષ્ઠિત લેખક સતીશ વ્યાસને મળવા અને તેમના સાહિત્યિક અનુભવને માણવા માટે સાહિત્ય અકાદમી અને ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટના સંયુક્ત ઉપક્રમે તા. ૨૭મી મેને શુક્રવારે સાંજે ૬ કલાકે ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ, રમેશપાર્કની બાજુમાં, ઉસ્માનપુરા ખાતે વિશેષ કાર્યક્રમનું આયોજન કરાયું છે.

નાટકની સ્ક્રિપ્ટ એક લેખક માટે સાસરે વળાવવામાં આવેલી દીકરી જેવી હોય છે

અમદાવાદ | નાટકની સ્ક્રિપ્ટ સાસરે વળાવેલી દીકરી જેવી હોય છે. સ્ટેજના કલાકારો તેને નોખું સ્વરૂપ આપે છે. લેખક એક વખત નાટક લખી દે પછી જેવું નસીબ તેલૈ દર્શકો કેવો રિસ્પોન્સ આપે છે. જ્યારે કવિતા અંદરથી આવે છે. તેમાં અંગત વાત વધારે હોય છે. જ્યારે નાટકનો શબ્દ બહાર લઘરવધર પડેલો હોય છે. તેને શણગારીને પ્રસ્તુતિક્ષમ બનાવવાનો હોય છે. આ શબ્દો છે લેખક દિગ્દર્શક સતિષ વ્યાસનાં. સાહિત્ય અકાદમી અને વિશ્વકોશના ઉપક્રમે મીટ ધ ઓથર

અંતર્ગત ટોકમાં તેમણે આમ કહ્યું.

જો તમને નાટ્ય કે કવિતા લેખનમાં રસ હોય તો તેને બને તેટલી જલ્દી અભિવ્યક્તિ થાય તે જરૂરી છે તેમ કહેતાં સતિષ વ્યાસે કહ્યું કે, 'હું કોલેજકાળમાં કવિતા લખતો પછી ઘણા સમય પછી

નાટક લખવાનું શરૂ કર્યું. મેં પ્રથમ નાટક 'સરહદની એક સાંજ' લખ્યું પછી નક્કી કર્યું કે નાટકમાં જ આગળ વધવું છે. કેમ કે સમાજ અને લોકજીવનના રંગોને આ મીડિયમ વડે રસપ્રદ રીતે વર્ણવી શકાય છે. જો કે કોલેજમાં અનુસ્નાતક સુધીના શિક્ષણ દરમિયાન જ નાટકમાં ભાગ લેતો હતો. પિતાજી સારા અભિનેતા હતા. જૂની રંગભૂમિ અને નવી રંગભૂમિનાં નાટકો ઘણાં જોયાં. આમ ભલે નાટકો લખવાનું લેટ શરૂ કર્યું પણ તેની સાથેનું અનુસંધાન તો કોલેજકાળમાં જ શરૂ થઈ ગયેલું.

કવિતાનો શબ્દ અંદર બંધાય છે, નાટકનો શબ્દ બહાર લઘરવધર પડેલો હોય છે: સતીશ વ્યાસ

» દિલ્હી સાહિત્ય અકાદમીના
'મીટ ધ ઓથર' શ્રેણી
હેઠળ નાટ્યકાર સતીશ
વ્યાસનું વક્તવ્ય

નવગુજરાત સમય > અમદાવાદ

■ દિલ્હી સાહિત્ય અકાદમી અને ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટના સંયુક્ત ઉપક્રમે 'મીટ ધ ઓથર' શ્રેણી અંતર્ગત પ્રતિબદ્ધ નાટ્યકાર સતીશ વ્યાસે ખૂબ રસપ્રદ વાતો કરી હતી. નર્મદ ચંદ્રક વિજેતા અને ચંદ્રવદન મહેતા એવોર્ડથી સન્માનિત નાટ્યકાર ડો.સતીશ વ્યાસે જણાવ્યું હતું કે, "કવિતાનો શબ્દ અંદર બંધાય છે, જ્યારે નાટકનો શબ્દ બહાર લઘરવધર પડેલો હોય છે, એને શણગારીને પ્રસ્તુતિક્ષમ બનાવવાનો હોય છે. નાટકની પ્રત્યક્ષસુરગૃહે વળાવેલી દીકરી જેવી હોય છે મંચના કલાકાર એને નોખું રૂપ આપે છે." આ નિમિત્તે દિલ્હી સાહિત્ય અકાદમીની ગુજરાતી વિષયની સલાહકાર સમિતિના સભ્ય ડો.કુમારપાળ દેસાઈ અને ડો.નિસર્ગ આહિર ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ડો.કુમારપાળ

દેસાઈએ સતીશ વ્યાસની શાંત પ્રકૃતિ, સ્વસ્થતા, વિદ્યાર્થીપ્રિય સ્વભાવ અને નાટ્યકાર તરીકે સજ્જતા વિશે વાત કરી હતી.

ડો.સતીશ વ્યાસે કહ્યું હતું કે, "કોલેજકાળથી નાટકમાં ભાગ લેતો હતો. જૂની રંગભૂમિ અને નવી રંગભૂમિનાં નાટકો ઘણાં જોયાં. ધંધૂકાની કોલેજમાં 67માં વ્યાખ્યાતા તરીકે જોડાઈને લગભગ 150 એકાંકી, ત્રણેક ત્રિઅંકી નાટક તૈયાર કરાવ્યાં. નાટકમાં વાત ભલે ભૂતકાળ કે પુરાણની હોય પણ એ રજૂ કરવી પડે છે ચાલુ વર્તમાન કાળમાં જ!" અહીંયા નોંધવું રહ્યું કે, સતીશ વ્યાસ લિખિત 'જળને પડે' નાટકનાં 83 પ્રયોગો થયા છે. ઉપરાંત સતીશ વ્યાસના પાંચ નાટકોના અંગ્રેજી અને ત્રણ નાટકોના હિન્દી અનુવાદ થયા છે. નાટક, વિવેચન અને સંપાદનના મળીને 30 પુસ્તકો પ્રકાશિત થયા છે. સાહિત્ય પરિષદની ભોગીલાલ સહિસરા ચેર અંતર્ગત 'ગુજરાતી નાટક' પુસ્તક કર્યું. મુંબઈ યુનિવર્સિટીની પ્રસિદ્ધ વસનજી ઠક્કર વ્યાખ્યાનમાળામાં 'કથનકળા' પર સળંગ પાંચ વ્યાખ્યાનો કર્યાં.

સાહિત્ય અકાદમી દિલ્હી અને ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટના સંયુક્ત ઉપક્રમે 'લેખકને મળો' કાર્યક્રમ

સાહિત્ય અકાદમી દિલ્હી દ્વારા ભારતની બધી ભાષાઓમાં દરેક વર્ષે યોજાતા 'લેખકને મળો' કાર્યક્રમનું આયોજન સાહિત્ય અકાદમી દિલ્હી અને ગુજરાત વિશ્વકોશના સંયુક્ત ઉપક્રમે 'લેખકને મળો' કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવતું હોય છે ત્યારે આ

વર્ષે ૨૭મી મે સાંજે ૬ કલાકે ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ ખાતે નાટ્યલેખક અને વિવેચક સતીશ વ્યાસના વ્યાખ્યાનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે, જેમાં તેઓ એમની સર્જન પ્રક્રિયા વિશેની તેમજ વિવિધ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપશે.

‘મીટ ધ ઓથર’ અંતર્ગત વક્તવ્ય

કેન્દ્રિય સાહિત્ય અકાદમી અને ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટના સંયુક્ત ઉપક્રમે ‘મીટ ધ ઓથર’ અંતર્ગત જાણીતા નાટ્યલેખક અને વિવેચક સંતીશ વ્યાસે પોતાની જીવનસફર વિશે વાત કરતા કહ્યું, ‘નાનપણથી જૂની રંગભૂમિ અને નવી રંગભૂમિના નાટકો જોયા હતા. ૧૯૬૭માં ધંધુકાની કોલેજમાં જોડાયા પછી વિદ્યાર્થીઓ પાસે ૧૫૦ એકાંકી અને ત્રણેક ત્રિ-અંકી નાટક તૈયાર કરાવ્યા હતા. મેં અહીંથી એકાંકી નાટકો લખવાના શરૂ કર્યા હતા. પૂર્ણ કદના નાટકો ગુજરાત યુનિવર્સિટીના ભાષા સાહિત્યભવનમાં જોડાયા બાદ લખ્યા હતા.